Milliyet
ÇOCUK
SAYI: 5 7 MART 1992 Milliyet'in parasız ekidir.

Süper Kartlar
BAYİNİZDEN İSTEYİNİZ.

YAKARI KAYIP NEHİR'DE

HEY ÇOCUKLAR DERGİNİZ ÇIKTI!

Her Ayın Birinde Gazetecinizde...

Milliyet

KOŞUN ALIN! KARDEŞ'SİZ KALMAYIN!

İÇİNDEKİLER

Red Kit.....4
Merhaba.....8
Hep birlikte Yavuzer Çetinkaya'ya "İyi ki doğdun!" diyoruz.
Trans Formes.....10
Dağarcık.....14
Sevimli Hayalet Casper.....15
Mini Ansiklopedi (Çığ).....18
Kış bu yıl bizlere kötü yanını da gösterdi. Acı soğuktan yüreklerimiz dondu. Çığ ve çığ çeşitlerini öğreneceğiz bu sayımızda...
Sherlock Holmes.....20
Yaşam ve Doğa (Gemiler).....24
"Ne olur o gemide ben de olsam!" Bu hafta sizlere gemilerin doğuşunu, gelişimini anlatıyoruz. Okuyun, dileğimiz gerçekleşsin.
Lord-X.....26
Beyin Cimnastiği.....28
Yakari.....29
Pilot.....32
Siz zeki çocukları belki biraz zorlayacak olan sorularımız var.
Atasözleri - Çözümler.....24

İKİNCİ DERGİ TEX

Düşüp kaybolmasın diye bu hafta da derginizin ortasına tellendi. Dikkatlice çıkarıp katlayın. Biriktirin... TEXS koleksiyon değeri olan tek dergidir...

ÇEVRECİLER HAZIRLANIN!

ÇÜCE Şubat bu yıl biraz havalı ve karlı geçti. Sanki, dört yılda bir yirmi dokuz gün çekmesinin keyfini karla kutladı. Umarız Mart kapıdan baktırmaz!...Gördüğünüz gibi Bilmece, Bulmaca, Çizgi Roman, Çevre sayfaları, Ansiklopedi, Bilgi Küpü Dağarcık derken, hep daha iyi bir derginin peşinde pupa yelken koşuyoruz. Mektuplarınız çiziyor rotamızı. Ancak, doğruluğuna inandığımız ilkeleri de sizlerle paylaşmak istiyoruz. Bu arada özgün yapıtlarınızdan fıkra, resim, öykü ve karikatürlerinizi de bekliyoruz. Milliyet ÇOCUK dergisini öven şiirler, resimlerden çok bize kendinizi anlatan, çevrenizi betimleyen yazılar ve çiziler gönderin. Çizgi roman kahramanlarını değil arkadaşlarınızı, ailenizi ya da küçük kardeşlerinizi tanıtın bize çizgilerinizle, sözcüklerinizle. Yalnız sizden dileğimiz var: Gönderdiğiniz her resmi, şiiri ya da fıkrayı ayrı bir kâğıda yazıp çizip, her birine tek tek adınızı ve adresinizi yazınız. Uğraşınızın karşılığını yayınladığımız yapıtların yaratıcılarına gönderebilmemiz için bu adresler gerekiyor. Bir de gelen yapıtları yaş kümelerine göre değerlendirdiğimiz için, ne olur yaşınızı da belirtin adresinizle birlikte.

Çizgi romanları tüm çocukların sevdiğini biliyoruz. Bu nedenle dergimizde en sevdiğiniz çizgi romanlara yer veriyoruz. Ancak gelen mektuplarınızdan özellikle çevre konusunda çok duyarlı olduğunuz anlaşılıyor. Duyarlı oluşunuza sevinirken, çevre konusundaki kaygılarınızın ne denli haklı olduğunu da üzülerek saptadık. Hava kirleniyor. Deniz kirleniyor. Çevre kirleniyor. Bu konuda sizinle birlikte sergileyeceğimiz etkinlikler düzenleme aşamasında. Çevre kirliliği ile ilgili yazı ve öykülere de, sayfalarımızda sıkça yer vereceğiz.

Dergimizin sevilmesi bizi de sevindiriyor. Sevindikçe de daha iyiden en iyiye giden yolda hızlanıyor, güçleniyoruz. Bize yazın. Bizi okuyun. Düşlerle ve sözcüklerle enginlere koşmak umuduyla...

Murat Kaptan

Nuruosmaniye Cad. No: 65 34330 Cağaloğlu İSTANBUL

Milliyet Gazetecilik A.Ş adına sahibi
AYDIN DOĞAN
Genel Yayın Yönetmeni
DOĞAN HEPER
Genel Müdür
KEMAL KINACI
Sorumlu Müdür
EREN GÜVENER

Sayı: 5 — 7 MART 1992

Ofset hazırlık
SADUN VARNA
ERKAN GÜRBÜZ

Milliyet Gazetecilik A.Ş tesislerinde hazırlanmış ve basılmıştır

RED KİT

ÖZET: Red Kit, Daltonlar'ın hafızasını kaybettiklerine inanmaz. Red, Daltonlar'a tek başına bir sınav uygulayarak onların numara yaptığını ispat etmeye çalışır. Boş tabancasını Joe'ya verir.

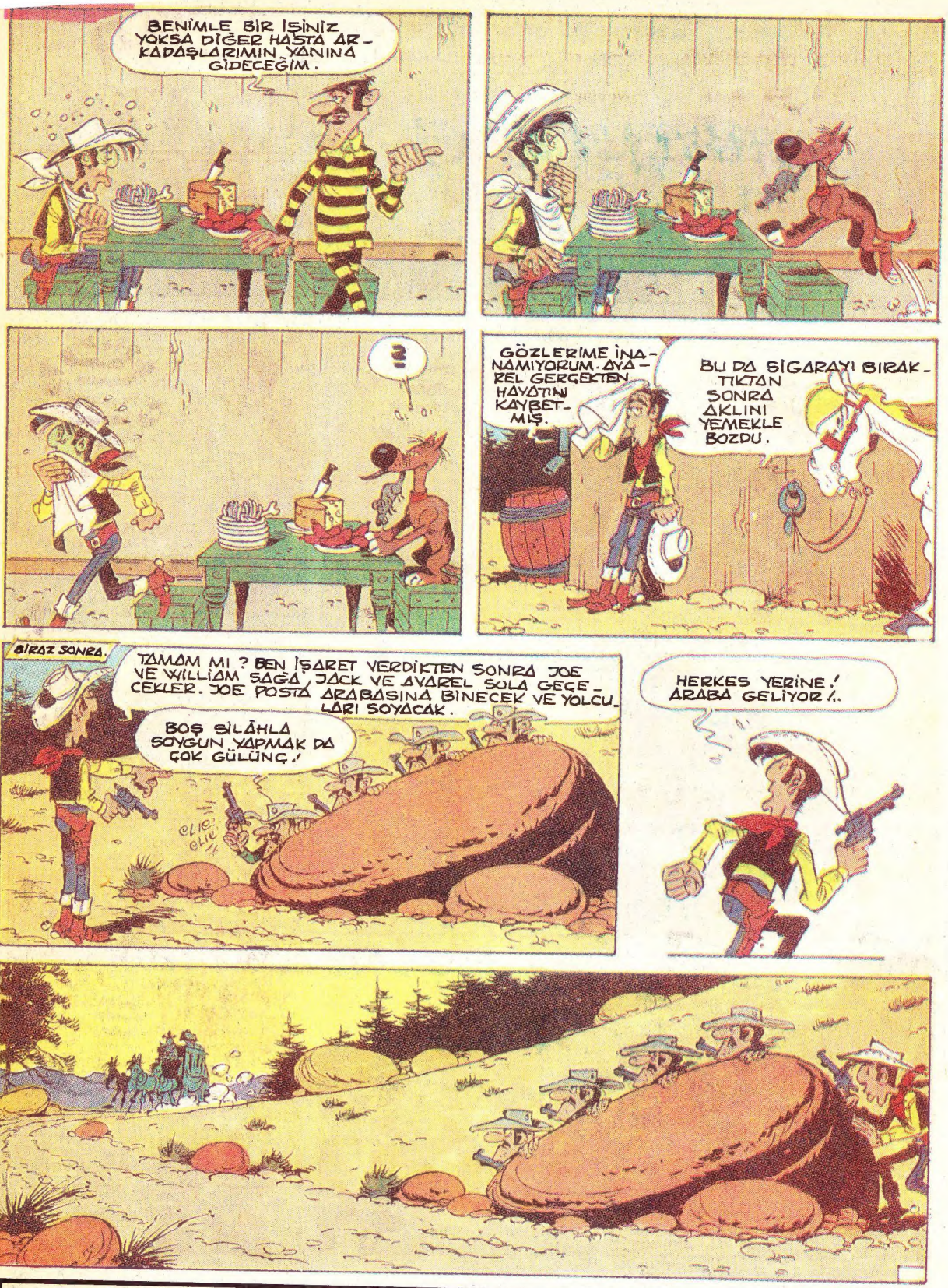

SEGA®
TV OYUNUYLA
MİCHAEL JACKSON OLUN
Dansedin... Eğlenin...
İthalatçı Firma: METİN TEKSTİL SAN. A.Ş. Tel: (1) 511 54 42/43 Fax: (1) 511 54 35

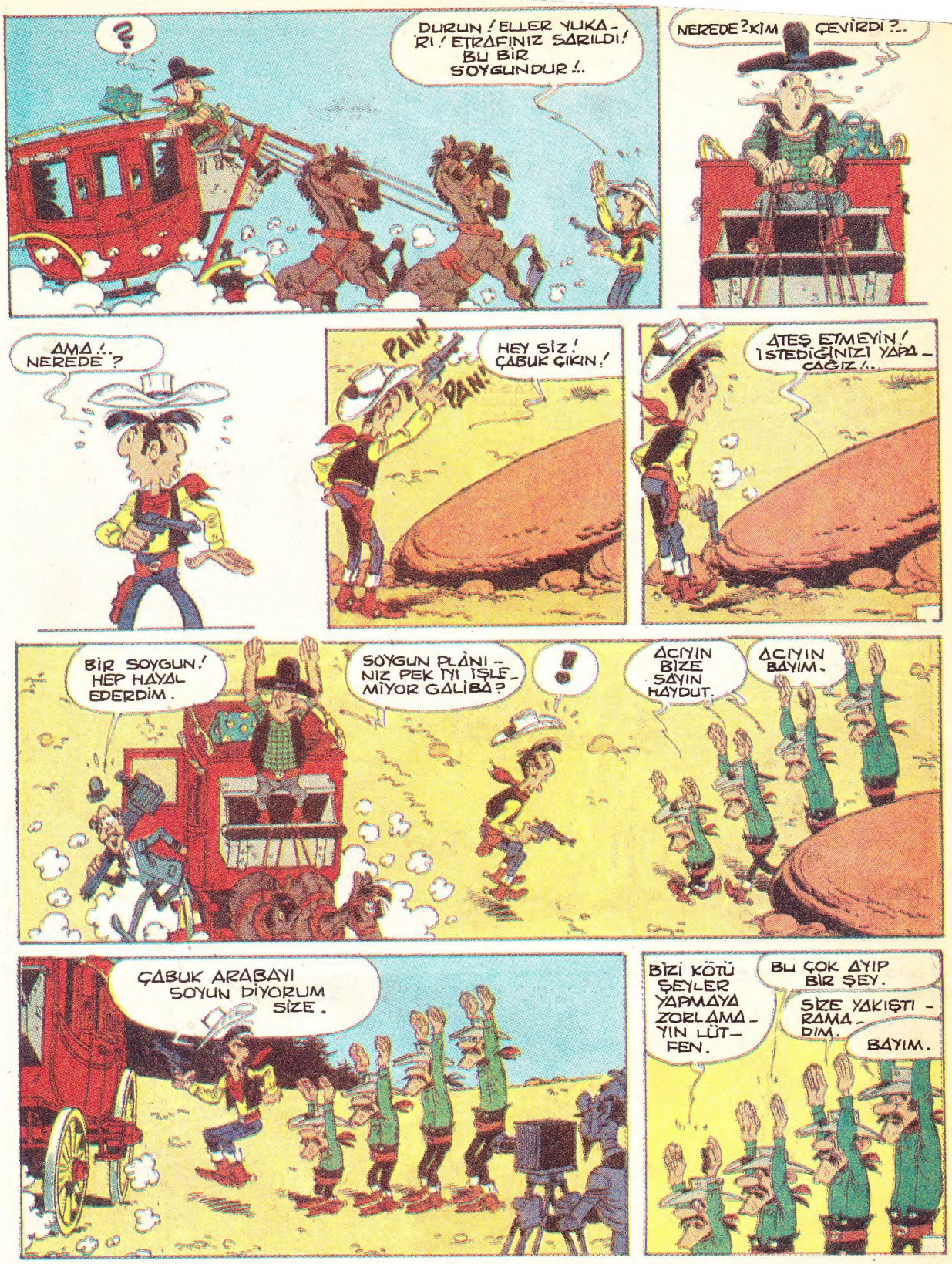

SEGA®
TV OYUNUYLA
UZAYA GİDİN
Canlanın... Heyecanlanın...
İthalatçı Firma: METİN TEKSTİL SAN. A.Ş. Tel: (1) 511 54 42/43 Fax: (1) 511 54 35

HAFTAYA BULUŞALIM

SEGA®
TV OYUNUYLA
ROBOTLARLA SAVAŞIN
Gücünüzü Gösterin...
İthalatçı Firma: METİN TEKSTİL SAN. A.Ş. Tel: (1) 511 54 42/43 Fax: (1) 511 54 35

Bir NİNNİ

DERGİMİZE yazan bazı bayan okurlar, derginin içeriğinde erkeklerin daha fazla gözetildiğini yazıyorlardı. Böyle bir gözetmeyi bilerek yapmadığımızı bilmenizi isteriz. Amacımız tüm çocukların ortak yönlerini ve değerlerini gözeten bir dergiyi, sizin de önerileriniz ışığında oluşturmak. Gerek büyükleriniz, gerekse arkadaşlarınızla tartışarak bana nasıl bir dergi istediğinizi yazarsanız, görüşleriniz mutlaka değerlendirilecek, olanak varsa istekleriniz yerine getirilecektir.

Mektuplarınızı beklerken, doğum günüm olması dolayısı ile çok hoş bir Japon ninnisini sizinle paylaşmak istiyorum. Evet, bu ninnide de olduğu gibi ninniyi anneler söyler ama babaların söylemesinde de hiçbir sakınca yok bence. Sizce var mı?

KONNİÇİVA AKAÇAN?

(İYİ MİSİN BEBEĞİM?)

İyi misin bebeğim?
Güler yüzlü
meleğim,
İyi misin bebeğim?
Tükenmeyen
seslerin,
Ufak tefek ellerin,
Parlak kara gözlerin,
Söyle nasıl seveyim?
Ben ki senin
annenim.

Benim küçük
güzelim,
Söyle benim
meleğim.
İyi misin bebeğim?
Bütün yaşam
boyunca,
Her gün mutlu
olasın!
Budur benim
dileğim!
Bil ki benim
bebeğim,
Bense senin
annenim.

Sevgimizin meyvesi,
Güzel uyu dilerim,
Çabuk büyü umarım.
İyi misin bebeğim?
Senden bir şey
isterim:
N'olur benim
bebeğim,
Ara sıra dilerim,
Ana ile babaya
Biraz rahat ver emi!
Sana ben
yalvarayım,
N'olur uyu bebeğim!

Lütfen küçük
bebeğim,
Uyu benim bebeğim,
Ben ki senin
annenim!

NOT: Notalar için, Bozkurt Güvenç'in "Japon Kültürü" adlı kitabına başvurabilirsiniz.

GÜNAYDIN. Siz bu satırları okurken ben kırk üç yılı geride bırakmış olacağım. Önemli mi o kadar demeyin. Önemli. Yaşamımızın her anı, her canlının yaşamının her anı bizim için ne denli önemliyse doğum günümüz de o kadar önemli. Hatta diğer anlardan biraz daha fazla önemli.

Bir kere doğduğum için sevinçliyim. Hava ve çevre kirliliğine, yaşam yolunda önümüze dikilen binbir engele, olur olmaz nedenlerle çıkan savaşlara, doğal yıkımlara rağmen, evet, yineliyorum, doğduğum için sevinçliyim.

Bir yağmur sonrası yıkanmış bir yapraktaki damlacıklar, bakır bir tepsi gibi denize inerken kızılcık dondurması gibi eriyiveren güneş, susuzken ısırılan sert bir Amasya elması, kartopu oynayanların neşesi, annesine sarılan çocuğun, çocuğuna sarılan annenin mutlulukları, ayak parmaklarımızın arasından kumları hafif hafif bir oyunbazlıkla çekiveren dalgacıklar, hasta yatağımızdan kalkıp sağlıkla buluştuğumuz ilk gün, açılan iştihamızın önüne konan çorbanın, taze ekmeğin tadı. Hepinizin yaşamınızdaki eşsiz mutlulukların tabii ki eşini değil ama, kendime göre eşsizini az çok ben de yaşadım. Siz üstelik benden çok yaşayacaksınız ama ben yine de sevinçliyim doğduğum için.

Aslında hoş bir raslantı. Çünkü bu yıl Şubat'ın 29 çektiği artık yıl olmasaydı, Mart'ın 7'si Cuma gününe gelecekti ve ben böyle kasım kasım kasılacaktım, bugün benim doğum günüm diye. Yalnız hemen eklemeliyim ki, doğum günüm yine de özel bir gün olacaktı benim için.

Ben doğum günüme hep annemle başladım, biraz aklım erer ermez. Çünkü ne lahananın göbeğinden çıkmıştım, ne de leylek getirmişti beni dünyaya. Annemle babamın ortak arzuları sonucu, annem beni dokuz ay kadar karnında büyütmüş ve dünyaya getirdikten sonra da gereksinim duyduğum an yanımda olmuştu. Her doğum günümün sabahı kalkar kalkmaz ona sarılır ve çoook uzak anıların sisleri arasında kalan dokuz aylık birlikteliğimizden bir öpücüklük mutluluğu yanağına kondururdum. Şap diye hem de. Kibar filan değil. Şaap. Bir yandan "Deli çocuk" diye mendiliyle yanağını siler, bir yandan da kıkırdardı annem. Yedi yıl öncesine değin bu böyle sürdü gitti. Hâlâ da sürüyor ama artık öpücüğün gerçeğiyle değil, anısıyla yetinmek zorunda kalıyorum, elimdeki er-

Merhaba

Yavuzer Çetinkaya

BUGÜN BENİM DOĞUM GÜNÜM

ken bahar çiçeklerini, üzerinde annemin adı yazılı taşın kıyısına bırakırken.

Sonra babamın elini öperim. Yaşam yolunda tek başıma yürüyebileceğim güne değin hep yanımda olmasına, sağol diyerek. Sonra ablalarım ve kardeşim. Olduğu kadar, kaldığı kadar. Yeğenlerim, kuzenlerim, enişte lerim. Akrabalarım.

Kızımla buluşurum sonra. Doğumu doğumumu yineleyen. Sonra yaşamım hızla sarılan bir video bandı gibi geçer kafamdan. Bütün akraba, dost, arkadaş ve tanıdıklarımı, yaşadığım sevgileri bir an düşünürüm. Sevgi ve dostluk anıları geçer gider. Bu kareleri dondurmak olanaksızdır. Sıcaklıkları buzu eritir hâlâ. Her Mart'ın 7'sinde tanıdığım birinin kulaklarında bir çınlama olmuşsa, ya telefon açık kalmıştır, ya da ben yaşamımı seyrediyorumdur.

Doğum günümün daha sonrası ya da gecesi çok önemli değildir. İnsana ne kutlamalar, ne de hediyeler içten duygular o denli keyif verebilir. Ama küçük de olsa bir kutlama yapılırsa, bir de düşünülmüş taşınılmış hediyeler alınmışsa, hele çocukken tadına doyulmaz doğum gününün. Bu kez benim için çok değişik bir doğum günü oldu, mutluluğumu sizinle paylaşmak. Siz de, doğum gününüzde benim sizin sevincinizi paylaşacağıma emin olun. Doğum gününüzde, acaba gerçekten Yavuzer de benim doğum günümü kutluyor mu diye sorduğunuz an, kısa bir müzik parçası duyacaksınız kulağınızda. Bir an. İşte o an size bir doğum günü kutlama şarkısı söylüyorum. "Doğum gününüz kutlu olsun!"

BİR MEKTUP

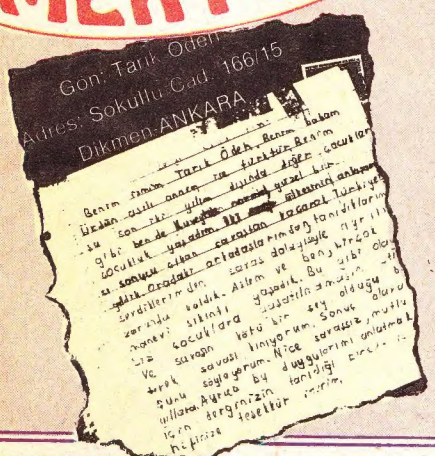

Sizden aldığım mektupları doğaldır ki tek tek yanıtlayamıyorum. Ancak dergideki yazılarımı yönlendirmeye katkılarınız büyük. Daha önce söylediğim gibi kısa kitap tanıtımları ya da tiyatro eleştirileri gönderirseniz onları değerlendirmeye çalışacağız. Bu arada bir arkadaşımızın gönderdiği mektup gerek içeriği, gerekse anlatımı ile ilgimi çekti. Bunu sizinle paylaşmak istedim. Dileğine tamamen katılıyorum Tarık arkadaş. Sevgiyle.

"Benim ismim Tarık Öden. Babam Ürdün asıllı, annem ise Türk'tür. Şu son iki yılım dışında, diğer çocuklar gibi ben de Kuveyt'te normal güzel bir çocukluk yaşadım. İki Arap ülkesinin anlaşamaması sonucu çıkan savaştan kaçarak Türkiye'ye geldik. Oradaki tanıdıklarımdan, arkadaşlarımdan, sevdiklerimden savaş dolayısı ile ayrılmak zorunda kaldık. Ailem ve ben birçok manevi sıkıntı yaşadık. Bu gibi olayların biz çocuklara yaşatılmamasını istiyorum ve savaşın kötü bir şey olduğunu belirterek savaşı kınıyorum. Sonuç olarak şunu söylüyorum. Nice savaşsız, mutlu yıllara..."

TRANS FORMERS

Marvel Entertainment Group, Inc. - Milliyet Çocuk

ÖZET: Vurulan Megatron kahramanlarımıza sürpriz hazırlar. Kahramanlarımız Rachet'i kurtarmak amacındadırlar. Bu arada Megatron'un saldırısı devam eder. Prima ve Kut büyük bir çaba sarfederler. Birbirlerine moral vermeye çalışırlar, acımasız olmalarını isterler.

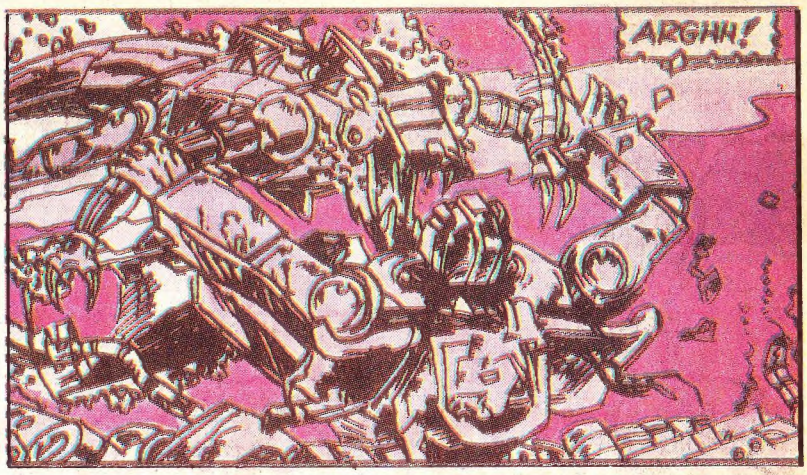

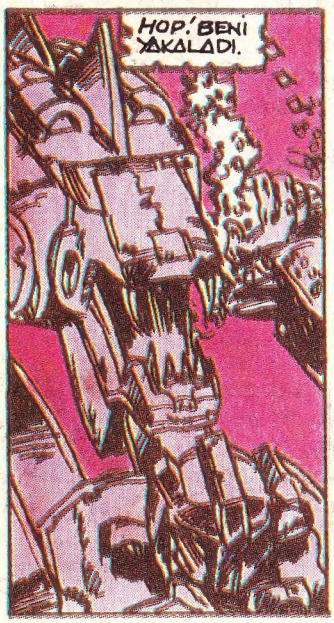

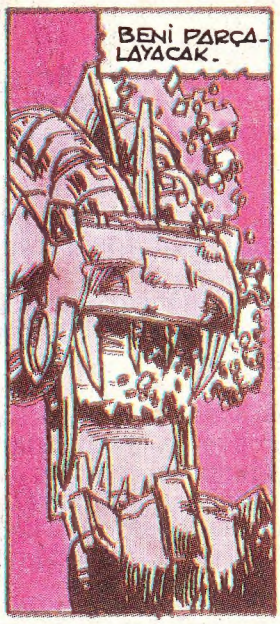

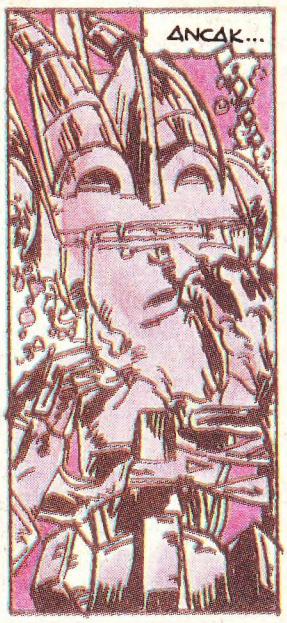

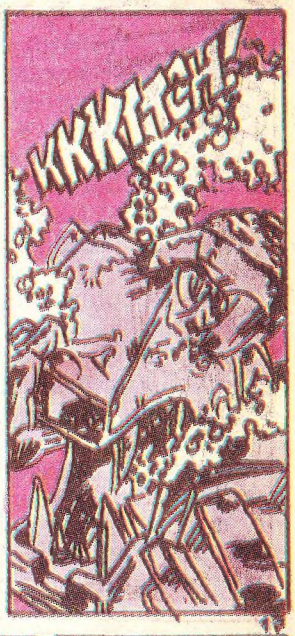

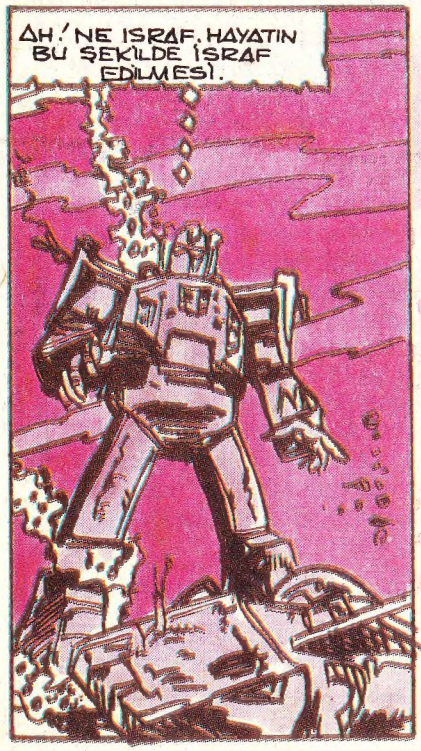

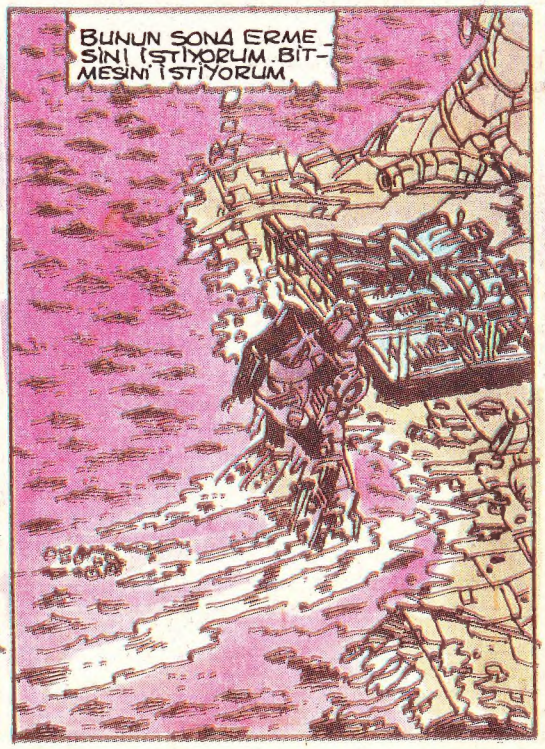

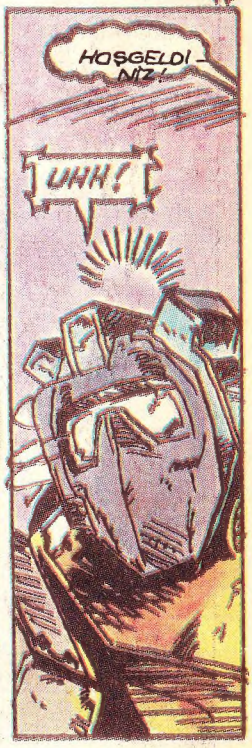

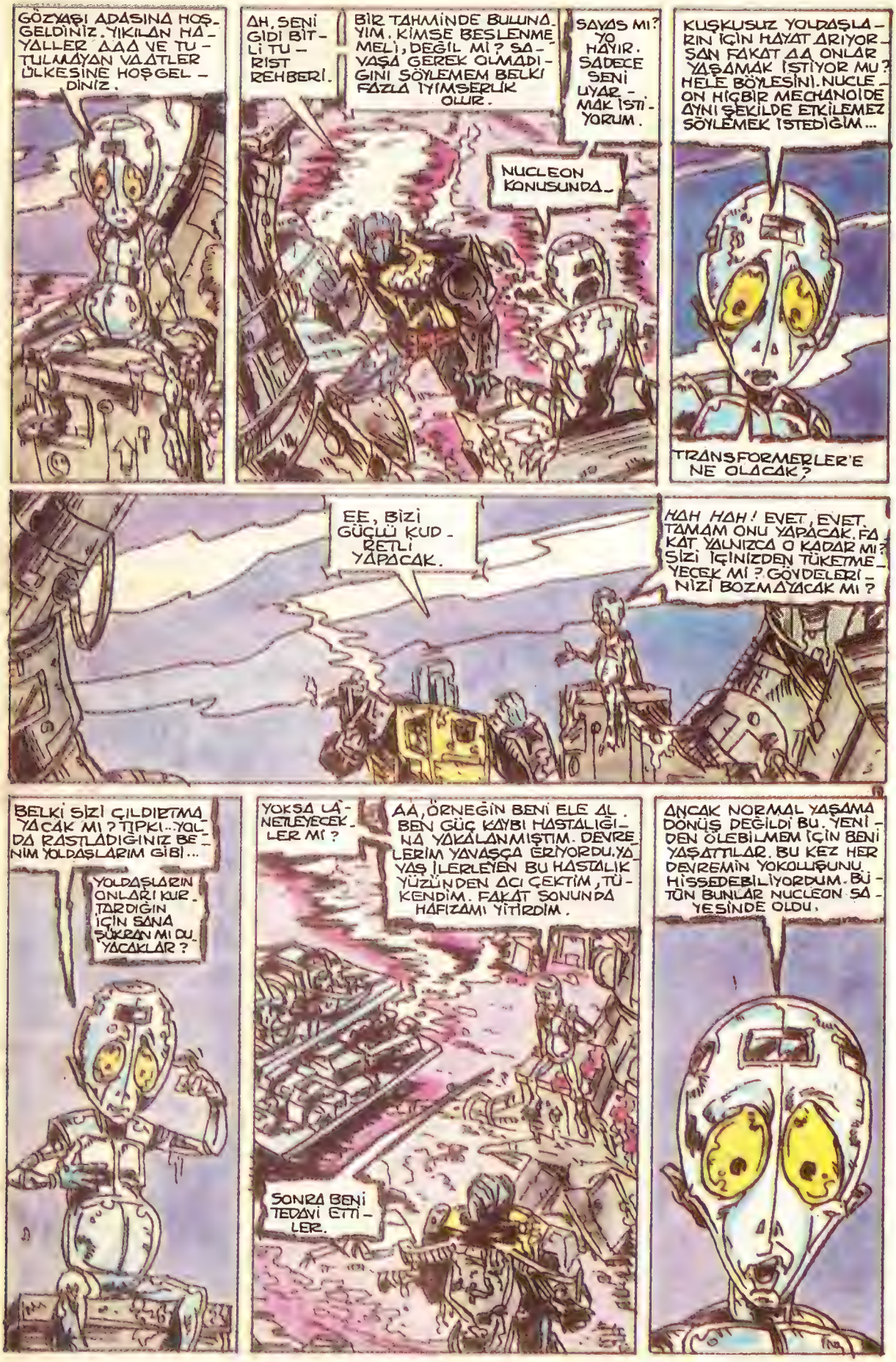
GÖZYAŞI ADASINA HOŞGELDİNİZ. YIKILAN HAYALLER ΔΔΔ VE TUTULMAYAN VAATLER ÜLKESİNE HOŞGELDİNİZ.
AH, SENİ GİDİ BİTLİ TURİST REHBERİ.
BİR TAHMİNDE BULUNAYIM. KİMSE BESLENMELİ, DEĞİL Mİ? SAVAŞA GEREK OLMADIĞINI SÖYLEMEM BELKİ FAZLA İYİMSERLİK OLUR.
SAVAŞ MI? YO HAYIR. SADECE SENİ UYARMAK İSTİYORUM.
NUCLEON KONUSUNDA-
KUŞKUSUZ YOLDAŞLARIN İÇİN HAYAT ARIYORSAN FAKAT ΔΔ ONLAR YAŞAMAK İSTİYOR MU? HELE BÖYLESİNİ. NUCLEON HİÇBİR MECHANOİDE AYNI ŞEKİLDE ETKİLEMEZ SÖYLEMEK İSTEDİĞİM...
TRANSFORMERLER'E NE OLACAK?
EE, BİZİ GÜÇLÜ KUDRETLİ YAPACAK.
HAH HAH! EVET, EVET. TAMAM ONU YAPACAK. FAKAT. YALNIZCA O KADAR MI? SİZİ İÇİNİZDEN TÜKETMEYECEK Mİ? GÖVDELERİNİZİ BOZMAYACAK MI?
BELKİ SİZİ ÇILDIRTMAYACAK MI? TIPKI... YADA RASTLADIĞINIZ BENİM YOLDAŞLARIM GİBİ...
YOLDAŞLARIN ONLARI KURTARDIĞIN İÇİN SANA ŞÜKRAN MI DUYACAKLAR?
YOKSA LANETLEYECEKLER Mİ?
ΔΔ, ÖRNEĞİN BENİ ELE AL. BEN GÜÇ KAYBI HASTALIĞINA YAKALANMIŞTIM. DEVRELERİM YAVAŞÇA ERİYORDU. YAVAŞ İLERLEYEN BU HASTALIK YÜZÜNDEN ACI ÇEKTİM, TÜKENDİM. FAKAT SONUNDA HAFIZAMI YİTİRDİM.
SONRA BENİ TEDAVİ ETTİLER.
ANCAK NORMAL YAŞAMA DÖNÜŞ DEĞİLDİ BU. YENİDEN ÖLEBİLMEM İÇİN BENİ YAŞATTILAR. BU KEZ HER DEVREMİN YOKOLUŞUNU HİSSEDEBİLİYORDUM. BÜTÜN BUNLAR NUCLEON SAYESİNDE OLDU.

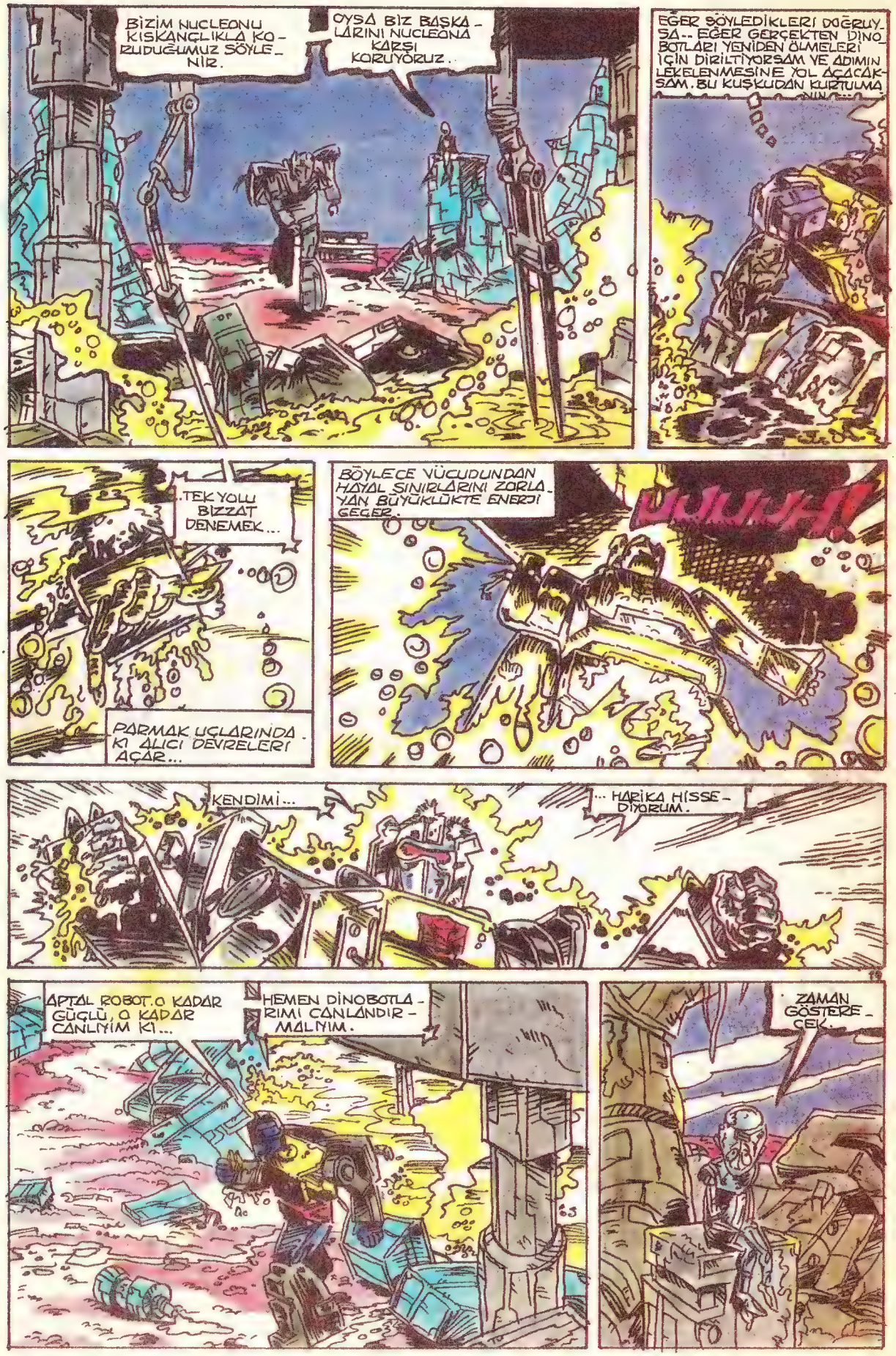
BİZİM NUCLEONU KISKANÇLIKLA KORUDUĞUMUZ SÖYLENİR.
OYSA BİZ BAŞKALARINI NUCLEONA KARŞI KORUYORUZ.
EĞER SÖYLEDİKLERİ DOĞRUYSA-- EĞER GERÇEKTEN DİNOBOTLARI YENİDEN ÖLMELERİ İÇİN DİRİLTİYORSAM VE ADIMIN LEKELENMESİNE YOL AÇACAKSAM. BU KUŞKUDAN KURTULMANIN...
..TEK YOLU BİZZAT DENEMEK...
PARMAK UÇLARINDAKİ ALICI DEVRELERİ AÇAR...
BÖYLECE VÜCUDUNDAN HAYAL SINIRLARINI ZORLAYAN BÜYÜKLÜKTE ENERJİ GEÇER.
UUUUH!
KENDİMİ...
... HARİKA HİSSEDİYORUM.
APTAL ROBOT. O KADAR GÜÇLÜ, O KADAR CANLIYIM Kİ...
HEMEN DİNOBOTLARIMI CANLANDIRMALIYIM.
ZAMAN GÖSTERECEK.

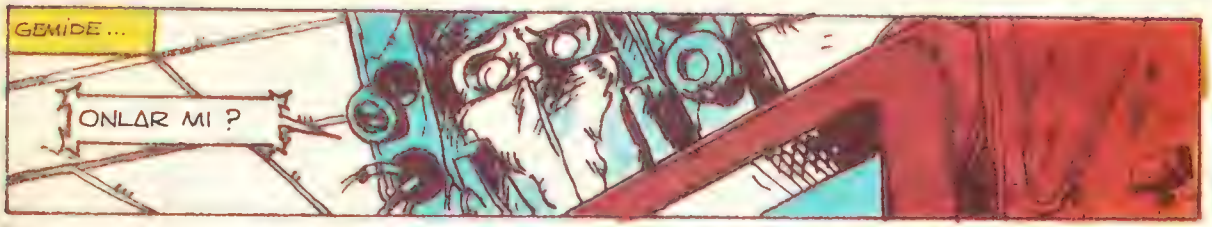

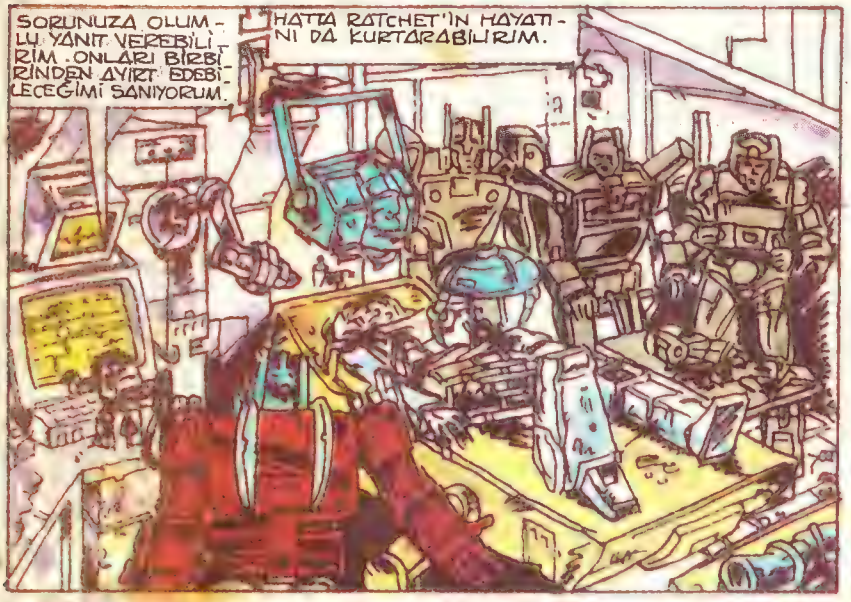

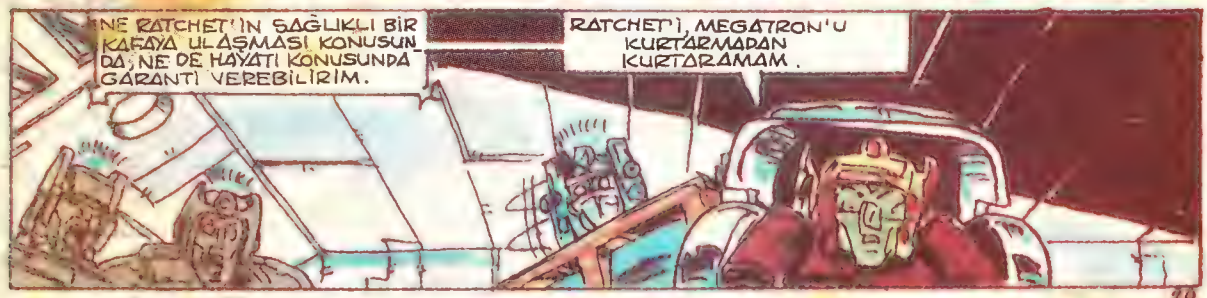

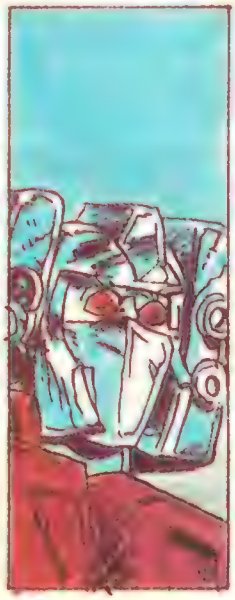

HAFTAYA YENİ MACERA: "YOKOLUŞ"

Dağarcık...Dağarcık...Dağarcık... ...Dağarcık...Dağar

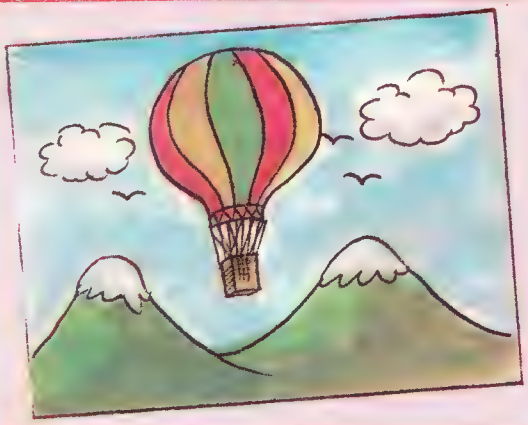

KIZILÖTESİ BALON (1981)

15 Haziran 1981'de Güney Afrika'da Pretoria'da MIR adı verilen ilk kızılötesi ve mongolfier tipi bir balon uçuruldu. Balon bilimsel çalışmalara yardımcı oluyor. Michel Rougeron, Robert Regipa, Alain Henchecorne ve Jean Pierre Pombereay adlı dört Fransız tarafından yapılan bu balon gündüzleri güneş ışınlarını, geceleri dünyadan çıkan kızılötesi ışınları çekerek çalışıyor. Bu şekilde uzun süreli deneylerin yapılabilmesini sağlıyor. Bu infraruj balonun hacmi 96.000 m³. Balon 65 kg. yük taşıyabiliyor.

BATAKLIK İNSANI NEDEN YUTAR?

Bataklık çok ince kumların oluşturduğu derin kütleye verilen addır. Genellikle akıntıların tabanında ve kumsallarda meydana gelir. Bataklık kumu kuruduğunda toz gibi görünür. Kum tanecikleri ya yuvarlaktır ya da sivri uçludur. Su, kumların üzerine geldiğinde tanecikler birbirinden ayrılıp şişerler. Kum, dayanıklılığını kaybeder ve ağır kütleleri taşıyamayacak hale gelir. Bu yüzden de bataklıklara yanlışlıkla giren pek çok insan hayatını kaybeder.

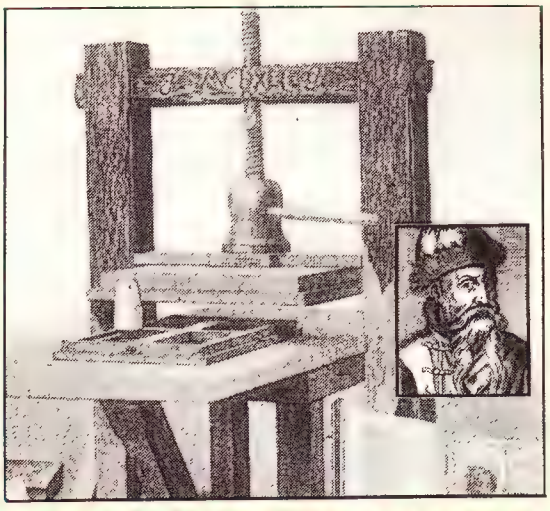

MİLATTAN 1450 YIL SONRA

Matbaanın M.S. 800'lere doğru Çinliler tarafından bulunduğu söyleniyor.

Avrupa'da Laurent Coster adında bir Hollandalı alfabenin harflerini tek tek tahtaya kazımayı düşünmüştü. 423'te sekiz sayfalık bir kitap bastı. Kitabında alfabe ve pazar günü edilen dualar bulunuyordu. Ama Coster herkes tarafından tanınmıyordu.

Birkaç yıl sonra Gutenberg onun bu buluşunu geliştirdi. Eritilmiş kurşundan harfler döktü. Daha sonra kollu baskı makinesini icat etti. 1448 yılında ünlü "kırk iki satırlık" İncil'ini bastı.

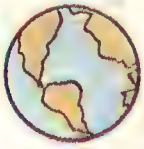

YIL 1543

COPERNIC: Dünyanın yuvarlak olduğunu ve güneşin etrafında döndüğünü buldu. Ünlü bilim adamının bu buluşunu uzun yıllar çok kimse kabul etmedi. Ona çok az insan inandı. Ancak yıllar sonra Copernic'in savlarının doğru olduğu anlaşıldı.

YIL 1608

TELESKOP: GALİLE'nin bir buluşudur. Galile'nin bu icadı ile Copernic'in savlarını kanıtlamak mümkün olmuştur. Teknolojinin ilerlemesi ile birlikte Galile'nin bulduğu teleskopta da büyük aşamalar kaydedildi. Bugün dev teleskoplar sayesinde gökyüzü olayları çok daha kolay incelenebiliyor.

SEVİMLİ HAYALET Casper

Harvey Comics Entertainment, Inc.
- Milliyet Çocuk

FETTAN CADI

ÖZET: Alice Teyze, Kral'ın önünde dans ederken Fatso çıkagelir. Alice Teyze Fatso'yu fıçıya benzetir. Bu benzetmeye çok üzülür. Casper ona moda dergilerine göz atmasını tavsiye eder.

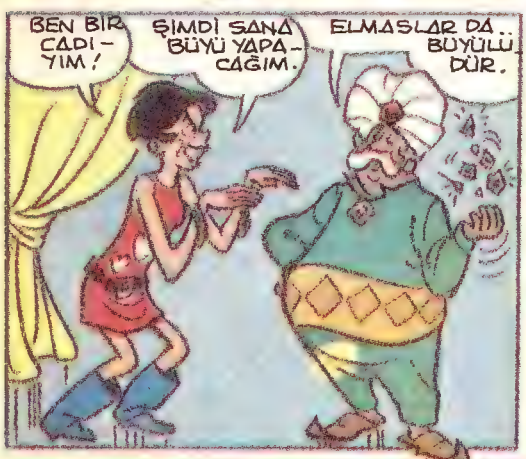

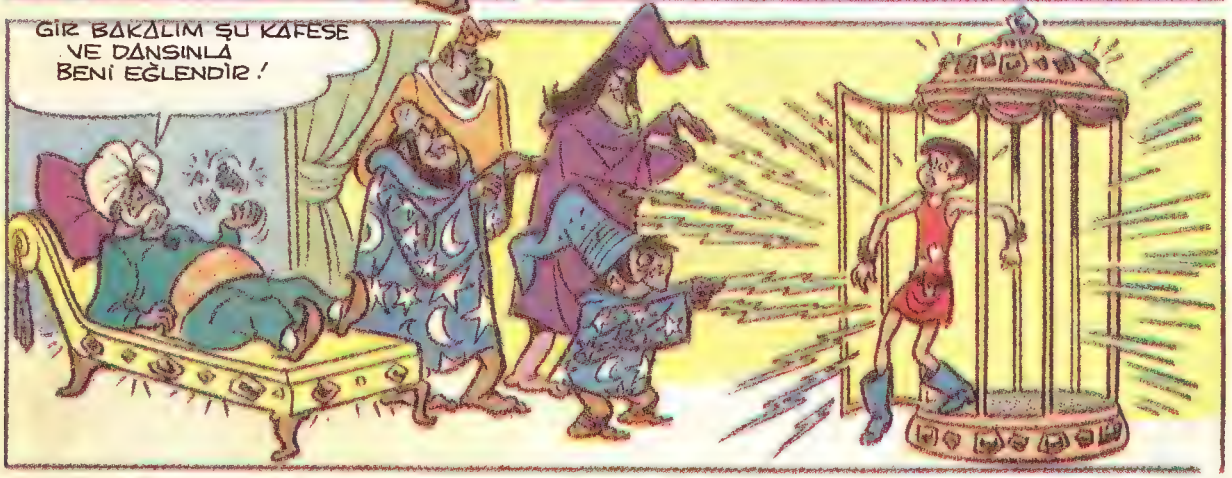

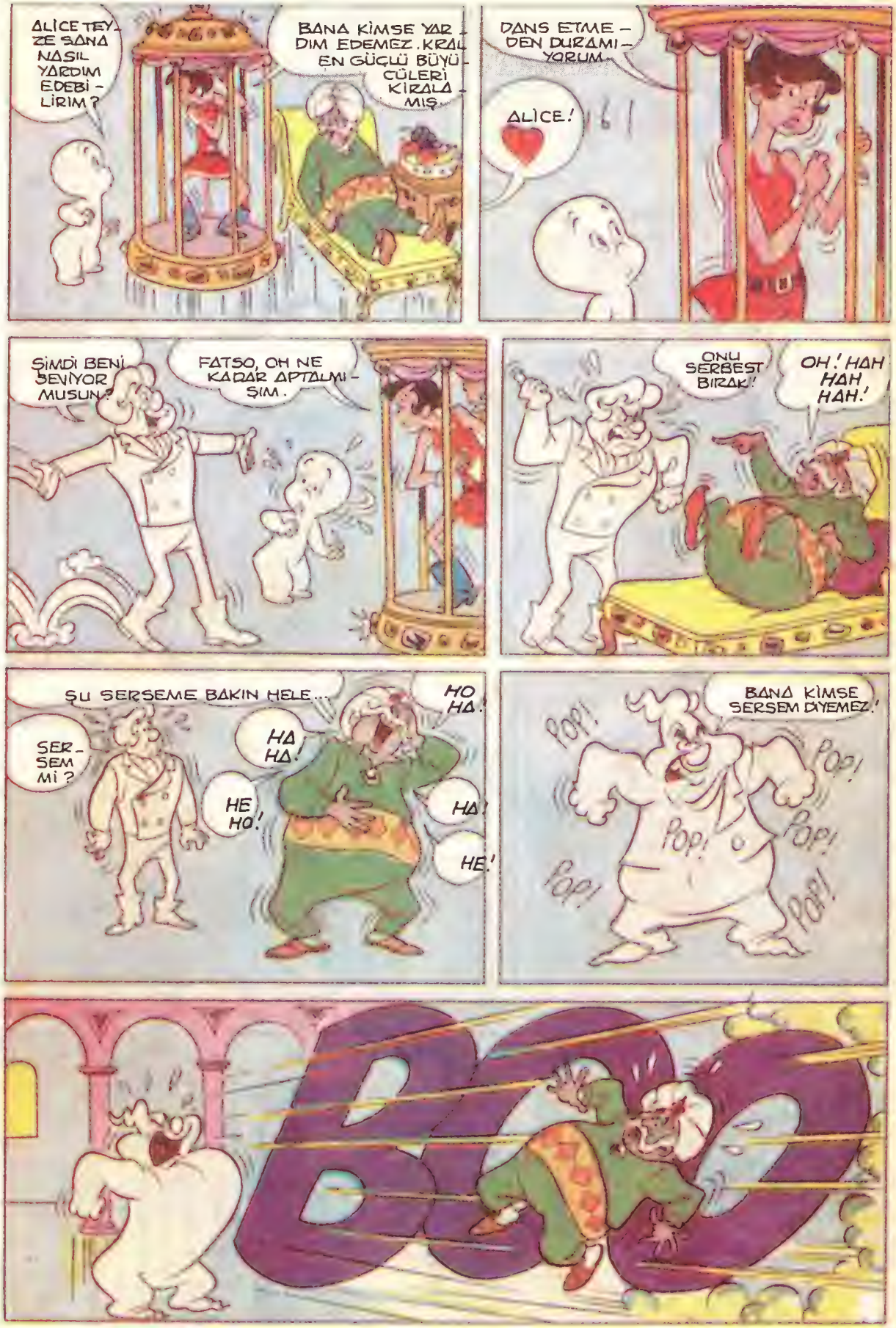
ALİCE TEYZE SANA NASIL YARDIM EDEBİLİRİM?
BANA KİMSE YARDIM EDEMEZ. KRAL EN GÜÇLÜ BÜYÜCÜLERİ KİRALAMIŞ.
DANS ETMEDEN DURAMIYORUM.
ALİCE!
ŞİMDİ BENİ SEVİYOR MUSUN?
FATSO, OH NE KADAR APTALMIŞIM.
ONU SERBEST BIRAK!
OH! HAH HAH HAH!
ŞU SERSEME BAKIN HELE...
SERSEM Mİ?
HA HA!
HE HE!
HO HO!
HA!
HE!
BANA KİMSE SERSEM DİYEMEZ!
POP!
POP!
POP!
POP!
POP!
POP!
POP!

FATSO BUNU GERÇEKTEN HAKETTİLER
OH FATSO, HARİKASIN!
BU YÜZDEN Mİ ALDATTIN?
BENİ ARTIK SEVMİYOR MUSUN?
ŞU ZIMBIRTIYI ÜZERİME SIKMAKTAN VAZGEÇ.
SQUISH!
KİMSE KENDİ İSTEMEDİKTEN SONRA AŞIK OLMAZ.
DUR BİR DAKİKA. ARKADAŞ OLAMAZ MIYIZ?
BELKİ... EĞER SERSEMLİĞİ BIRAKIR VE NORMAL CADI HALİNE DÖNERSEN...
OH, FATSO SEN BİR ALÇAKSIN!
ONLARI EN SON GÖRDÜĞÜMDE HALA KAVGA EDİYORLARDI...
İYİ Kİ YETİŞKİN BİRİ DEĞİLİM. ŞU AŞK İŞİNİ BİR TÜRLÜ ÇÖZEMEDİM!
GERÇEKTEN Mİ CASPER?
MUCK
SON

ANSİKLOPEDİ

Acı soğuktan yüreklerimiz dondu

HER mevsim gibi kış mevsiminin de kendine özgü güzellikleri ve özellikleri vardır. Hele çocuklar için lapa lapa yağan kar altında kartopu oynamak kışın zevkli taraflarındandır. Kızak kaymanın heyecanı ise bir başkadır. Kardanadam yapmak, sonra onu kartopuna tutmak... Ne güzeldir kar soğuğunun temizlediği mis gibi havada oynamak...

Ama kışın, kar yağışının hiç de güzel olmayan tarafları da vardır: **Çığ.** İnsanların felaketine neden olan **"beyaz cehennem"**.

Bu kış çığın acı örneklerine tanık olduk maalesef... Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerimizdeki bazı yerleşim birimlerinde yaşanan çığ olayları pek çok yurttaşımızın canına mal oldu. Yine çok sayıda yurttaşımız da bu soğuk günlerde evsiz-barksız kaldı. Özellikle Şırnak ve Batman illerinde art arda meydana gelen çığ felaketlerinde toplam yüze yakın insanımız hayatını yitirdi. Diğer yerleşim merkezlerinde ölen yurttaşlarımız da bizi acıya boğdu.

Bizleri can evimizden vuran çığ, kar kütlesindeki kopmalar sonucu oluşur. Çığ dağlık bölgelerde ve dik yamaçlarda yoğun kar yağışından sonra ortaya çıkan kalın kar tabakasının herhangi bir sarsıntı sonucu harekete geçmesiyle meydana gelir. Kar kütlesi bir kopma sonucu yokuş aşağı yuvarlana yuvarlana büyüyerek dev bir kar yığını halini alır. Bu büyük kar kütlesi yerleşim birimlerine rastladığı zaman evleri tümüyle örter. Çığ altında kalan evler yıkılır, insanlar ölür.

Büyük kar fırtınaları nedeniyle sürekli kaymalar sonucunda çığ meydana geldiği gibi, karın belli bir bölgede birikmesinden dolayı da çığ oluşur. Kar yığınının alt bölümlerinde dip kırağısı denilen altıgen buz kristallerinin oluşması da çığa yol açar. Gevşek kırağı kristalleri, buharlaşma sonucunda zemine yakın daha büyük buharlaşmalara da neden olur. Böylece kar tabakasının dip kısmında gevşek ve büyük bir kuşak oluşur. Buradaki boşluk üstteki kar katmanlarının harekete geçmesini kolaylaştırır. Gök gürültüsü, top ya da silah atışı, hatta el çırpmak, kar kütlesinin hareketlenmesine neden olur.

Çığ oluşan bölgelerde, kayak merkezlerinde çığa karşı sürekli önlemler alınması ve halkın uyarılması gerekir. En etkin önlemlerden biri de, büyük ölçüde çığ oluşmasına meydan bırakmadan zaman zaman sarsıntılar yaparak, ufak çığlar meydana getirmektir. Çığ ile mücadelede İsviçreliler çeşitli yöntemler geliştirdiler. Bunlar arasında kar tutan çitler, kazıklar, madeni ağlar, yapay setler yapmak öncelikle sayılabilir.

Çığa karşı en etkin ve doğal önlem ise, ağaçları ve bitki örtüsünü korumaktır. Bu nedenle ağaç yetiştirmeye, ormanları yok etmemeye özen göstermeliyiz.

Bir başka önemli nokta da, yerleşim birimlerini oluştururken çığ tehlikesini dikkate almak, buna göre evleri yapmaktır. Yoğun kar birikimi olan dik yamaçların altına yerleşim birimleri kurmak tehlikelidir.

Beyaz C

ÇIĞ ÇEŞİTLERİ

1. **TOZSU ÇIĞ:** Donmuş taneli kardan oluşan çığlara denir.
2. **DİPTEN GELEN ÇIĞ:** Ağır ve nemli kardan oluşur. Önüne çıkan kayaları ve toprağı sürükler.
3. **ISLAK ÇIĞ:** Sık dokulu ve ağır olması, durur durmaz sertleşmeye başlaması nedeniyle en tehlikeli çığ türüdür.
4. **KURU ÇIĞ:** Büyük ölçüde hava içerir ve bu nedenle akışkan hareket eder.

ehennem: ÇIĞ

SHERLOCK HOLMES

® Editions Lefrancq - Milliyet Çocuk

ÖZET: İmdat isteyen birine yardım için koşan Sherlock Holmes, Dole'nin cesedi ile karşılaşır. Hemen Watson ile birlikte Kırmızı Gülük'e giderler.

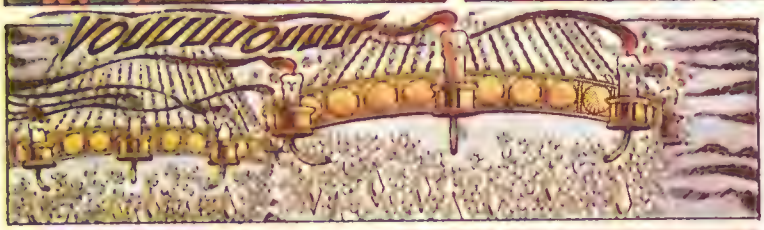

SEGA®
TV OYUNUYLA
KOVBOYLAR DİYARINA ŞERİF OLUN
Kötüleri Yok Edin.
İthalatçı Firma: METİN TEKSTİL SAN. A.Ş. Tel: (1) 511 54 42/43 Fax: (1) 511 54 35

SEGA®
TV OYUNUYLA
HAYDİ HAYALET AVINA
"Ghost Busters" Sizi Maceraya Çağırıyor.
İthalatçı Firma: METİN TEKSTİL SAN. A.Ş. Tel: (1) 511 54 42/43 Fax: (1) 511 54 35

SEGA®
TV OYUNUYLA
DİCK TRACY OLUN
Binbir Heyecan Yaşayın...
İthalatçı Firma: METİN TEKSTİL SAN. A.Ş. Tel: (1) 511 54 42/43 Fax: (1) 511 54 35

Kristof Colomb'un 1492'de Atlantik Okyanusu'nu geçtiği gemilerden biri olan Santa Maria'nın bir benzeri. Ünlü kâşifin bu yolculuğu 36 gün sürmüştü.

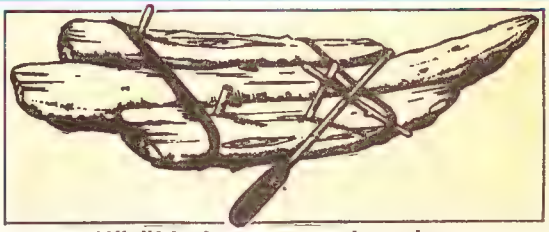

Kütüklerin yanyana konulup bağlanmasıyla oluşturulmuş basit sallar günümüzde de dünyanın bazı bölgelerinde kullanılıyor.

Halen Afrika'da Çad Gölü'nde bulunan bu Ra sandallarının modern versiyonu Ra-II, Atlantik Okyanusu'nu geçerek dayanıklılığını kanıtladı.

Titanik 1912 yılında buzdağına çarparak battı.

GEMİLERİ kimin icat ettiğini hiç kimse bilmiyor. Kim bilir, belki insanlar resim çizmeyi ve yazı yazmayı öğrenmeden çok daha önce gemi yaptılar. Belki de vahşi bir hayvandan kaçan ilkel bir insanın denizde yüzen bir kütük veya ağaç parçasına tutunması bir başlangıç oldu. Daha sonra, insanlar deniz üzerinde güvenli bir şekilde nasıl seyahat edebileceklerini öğrendiler. Önce, kütükleri yanyana getirip birbirine bağlayarak insanları, eşyaları ve hayvanları nehir veya göllerde karşıdan karşıya geçirmeyi başardılar.

İlk Kâşifler

Salların büyüklükleri amaçların büyüklüklerine göre değişiyordu. Bu sallarla açık denizlerde binlerce kilometre yol katedilmiş ve Yeni Zelanda bu sal tipi kanolarla keşfedilmişti. Daha sonra denizciler daha büyük deniz taşıtları yapmaya başladılar. Eski Mı-

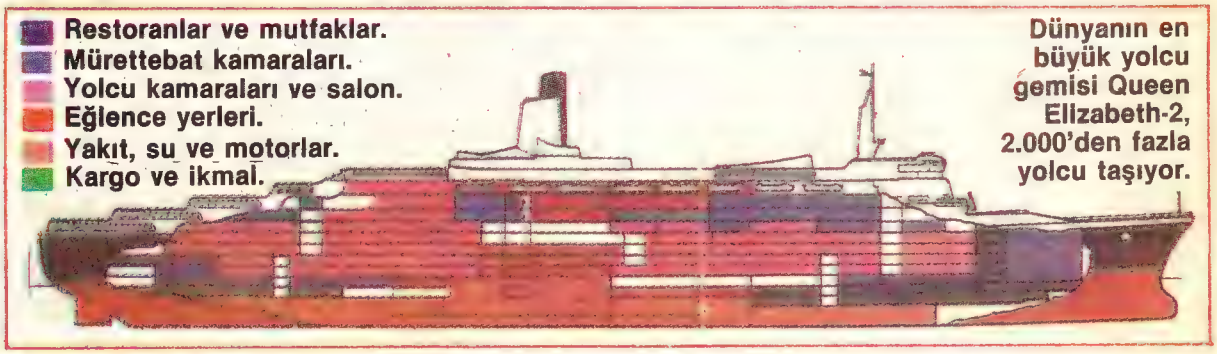

Dünyanın en büyük yolcu gemisi Queen Elizabeth-2, 2.000'den fazla yolcu taşıyor.

GEMİLER

Uzun yıllar okul gemisi olarak da kullanılan Savarona yüzer otel olmaya hazırlanıyor.

sırlılar M.Ö. 1500 yılında Afrika sahiline tuğlaya benzeyen tahta bloklardan yapılmış gemilerle ulaştılar.

Daha sonraki dönemlerde Vikingler, uzun gemilere yelkenler takarak ticaretten savaşa kadar birçok alanda bunlardan yararlandılar.

1450'li yıllarda atalarından çok daha uzun, ambar ve yolcu taşıma yerleri bulunan ve büyük yelkenlerle donatılan büyük gemiler yapıldı.

Bu gemiler, 1450-1550 yıllarını kapsayan Keşif Çağı'nda kâşiflerin bütün dünyayı dolaşmalarını sağladı. Vasco da Gama Afrika'dan Hindistan'a yelken açtı, Kristof Kolomb Atlantik Okyanusu'ndan yola çıkarak Amerika'yı keşfetti, Ferdinand Magellan bütün dünyayı dolaştı.

"Uçan gemi" deniz otobüsü sualtı kanatlarıyla adeta uçar ve hızı saatte 100 km'yi bulur.

Buharlı Gemiler

Bunu takip eden 250 yıl boyunca gemi tasarımcılığı çok az bir değişime uğradı. Daha sonra buhar motoru icat edildi ve gemilere uyarlandı. Sonunda insanlar, sadece rüzgâr gücüne bağlı kalarak okyanuslarda seyahat etme derdinden kurtuldular. Buhar gücüyle çok daha büyük, güçlü ve hızlı gemiler yapıldı. 1850'li yıllarda yolcuların denizleri çok daha güvenli bir biçimde aşmaları bu gemiler sayesinde oldu.

En büyük gemiler, dev süper tankerlerdir. Uzunlukları 400 metreyi bulan bu gemiler yarım milyon ton petrol taşıyabilirler. Bu gemilerde sadece 30 mürettebata ihtiyaç duyulur. Birçok modern gemide olduğu gibi bu tankerler de motorların çalışmasını ve kargonun durumunu kontrol eden, hatta yolculuk boyunca tankeri tehlikelere karşı koruyan elektronik teçhizatla donatılmışlardır.

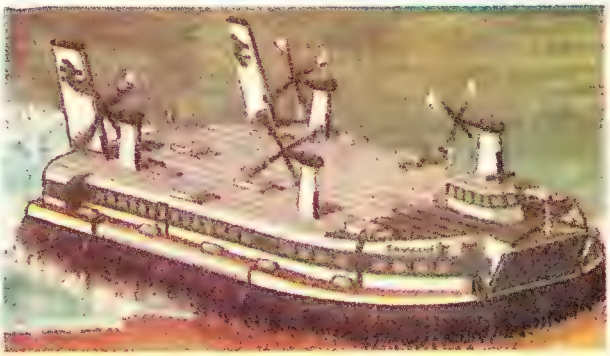

"Hovercraft"lar çok sayıda yolcu taşıma kapasitesine sahiptir. Hava yastıklarıyla suyun üzerinde kayar gibi gidebilen bu araçların hızları ortalama 140 km'ye ulaşır.

© Lupado 1992/Turk/De Groct Greg - Milliyet Çocuk

NEŞELİ HIRSIZ LORD-X

ÖZET: Gazetede yer alan soygun ihbarı üzerine olay yerine gelen Lord-X bir polisle kuyumcunun kapıda beklediğini görür.

SEGA®
TV OYUNUYLA
"CASİNO GAMES"
Sizi Milyoner Yapıyor.
İthalatçı Firma: METİN TEKSTİL SAN. A.Ş. Tel: (1) 511 54 42/43 Fax: (1) 511 54 35

BEYİN CİMNASTİĞİ

1 Aşağıdaki sayı sırasına göre, boş karede hangi sayı yer almalıdır? Önce kolay sorudan başladık.

57 69 84 96 114 ☐

2 Aşağıdaki dairelerin içine + — x : ve = işaretlerini öyle bir sırada koyun ki ortaya sonucu doğru bir işlem çıksın.

2◯4◯6◯8◯11

3 Aşağıdaki karedeki rakam sıralarından dört rakamlı çaprazlar da dahil olmak üzere yalnız iki sıranın rakamları, dolayısıyla toplamları aynıdır. Bu 2 sırayı bulabilir misiniz?

5	1	4	5
9	6	9	8
3	6	1	9
8	8	7	6

4 Son gözün içine sıralamaya göre hangi sayı yazılmalıdır?

5 Büyük kübü tamamlamak için daha kaç küçük küp gerekiyor?

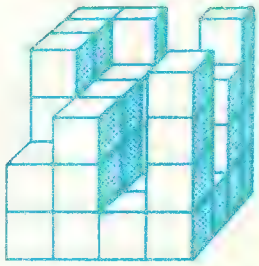

CEVAPLAR:

1. 135
2. 2 ÷ 4 X 6 + 8 = 11
3. 5 1 4 5 / 9 6 9 8 / 3 6 1 9 / 8 8 7 6
4. 43
5. 21

DÜŞÜN BAKALIM

1- Dört tane 1 ile 13 nasıl yazılır?
2- Dört tane 9 ile 20 nasıl yazılır?
3- Dört tane 8 ile 89 nasıl yazılır?
4- Dört tane 9 ile 100 nasıl yazılır?
5- Yirmi tane 9 ile 2 nasıl yazılır?

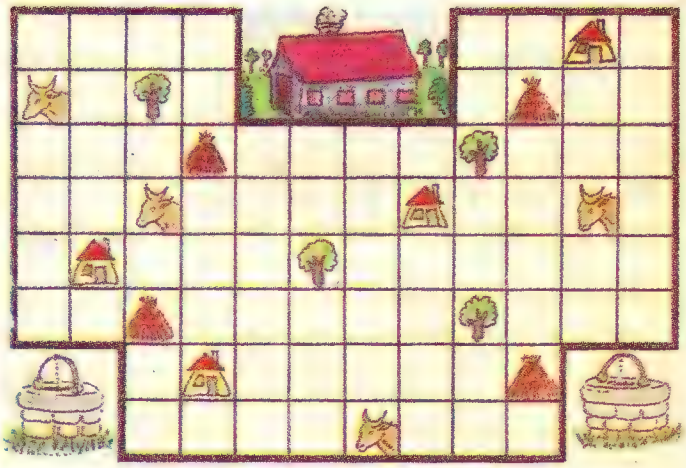

BÜYÜK MİRAS

Dört kardeş, babalarından miras kalan çiftliği aralarında eşit olarak bölüşmek istiyorlar. Resimde görülen ev ve kuyular ortak olarak kullanılacak, geride kalan ağaç, ahır, saman, inek eşit olarak bölüşülecektir. Bir deneyin bakalım, siz çiftliği 4 eşit parçaya bölebilecek misiniz? Onlar bölmüşler?

ÖZET: Çağlayanda başını taşa çarpan Yakari hızla sürüklenir. Atı da onu gözden kaybeder. Öte yandan yavrusunu arayan anne ayı, çağlayanda sürüklenen Yakari'yi görür ve kurtarır Yakari ise kendine gelince çok korkar.

YAKARI

KAYIP NEHİR

© Editions Casterman - Milliyet Çocuk

SEGA®
TV OYUNUYLA
BÜYÜLER ŞATOSUNDA
Büyüleyici Bir Serüven Yaşayın.
İthalatçı Firma: METİN TEKSTİL SAN. A.Ş. Tel: (1) 511 54 42/43 Fax: (1) 511 54 35

SEGA®
TV OYUNUYLA
GAME GEAR İLE
Heyecan Dorukta...
İthalatçı Firma: METİN TEKSTİL SAN. A.Ş. Tel: (1) 511 54 42/43 Fax: (1) 511 54 35

RESİM ŞİİR

Pilot

Milliyet ÇOCUK DERGİSİ'NİN UÇUK SAYFASI

Melike İZMİRLİ

Göztepe/İSTANBUL

ŞİİR

DOĞA KİRLİLİĞİ

Doğa yok oluyor göre göre,
Dünya pisleniyor gide gide,
İnsan yok ediyor bile bile,
Ne olacak bunun sonu
diye diye.

KİTAP

Okuyunca kitabı,
Verir türlü cevabı,
Dünyayı dolaştırır,
Sana candan yoldaştır.
Bilgi kaynağı kitap,
Herkese arkadaştır.

Dilek ABA
Erenköy/İSTANBUL

Desen: S.S. Gurlevik

PİLOT MUHABİRİMİZ
DOĞADAN BİLDİRİYOR:

KUŞLAR DA GİTTİ...

Kuşları kafeslerde değil de, gökyüzünde sevemez mi şu insanoğlu? İşte bu yüzden güvercinleri sadece yemlerin serpildiği kaldırımlarda görebiliyor. Ve şimdi, isli serçe de göç ediyor... Çiçekler mi? Boşuna arama, onlar da çoktan gitti.
Eğilip, dalında koklamaya erindi çünkü insanoğlu.
'Seviyor mu?' diye yapraklara sordu. Son gül ağacındaki, son tomurcuğu elleriyle açıp, son yaprak kalıncaya kadar sordu, ısrarla sordu...

S.Sayın GÜRLEVİK/Dikmen-ANKARA

KARİKATÜR FIKRA

PİLOT

Milliyet ÇOCUK DERGİSİ'NİN UÇUK SAYFASI

FIKRA

HÂLÂ MI BULAMADILAR?

Çocuk, gazetesini okuyan babasına sormuş:

— Babacığım, bana aritmetikten biraz yardım eder misin?

— Tabii kızım. Sor bakalım.

— Öğretmen, bir dairenin alanını bulmamızı istedi.

— Hay Allah! Bizim çocukluğumuzda da bunu sorarlardı. Hâlâ bulamadılar mı?

Gamze YAHNİCİ/Zara-SİVAS

TV ÇOCUĞU

Zamanımızın çocuklarından birinin annesi hastalanmış. Sesi kısılmış.

Akşama eve gelen babası kapıda çocuğa sorar:

— Annen nasıl oğlum?

— Görüntü iyi, ama ses bozuk baba.

Erkut KOCABAŞ/BURSA

Hasan ALPAY/BİLECİK

AFORİZMALAR

- Hocayla sohbet et, sözlüye kalkma...
- Çek kopyanın hasını, Çekme Eylül yasını.
- Sürahi olmak için uğraşma... Bardak olmak için uğraş ki, sürahi önünde eğilsin.
- Alf'i seviyorum. (E.T.)

Gülay BAŞBAĞ
Zile/TOKAT

BİLMECE... TEKERLEME...

BİLMECE

Balıkla mektup arasındaki benzerlik nedir?
Cevap: İkisi de pullunur.

Hangi bitkiler ayakta yetişir.
Cevap: Mantarlar.

Hangi elma ağaçta yetişmez?
Cevap: Yer elması.

Yol üstüne yoğurt döktüm.
Silerim gitmez,
Süpürürüm gitmez.
Cevap: Güneş.

Yeliz ORAL/NEVŞEHİR

TEKERLEME

1- Keşkekçinin keşkeklenmiş keşkek kepçesi.

2- Kırk kartal, kırk kanadı kırık kartal, kırkı kalkar, kırkı konar.

3- Kırk küp, kırkının da kulpu kırık küp.

4- Kürkü yırtık kel kör erkek tilkinin kürkünü, kürkü yırtık kel kör dişi tilkinin kürküne eklemişler.

5- Siz Çekoslovakyalılaştıramadıklarımızdan mısınız?

ATASÖZLERİ

a) ..... susmakla bilge,.....
susmakla.....olur.
b) Bin..... de bir.....danış.
c) Birlikten.....doğar
d) .....aynılan..... kurt kapar.
e) Küçük.....geç soğur.
f) .....denilen geveze, ipliğini er geç.....çıkarır.

Deniz SARI
Delice-KIRIKKALE

GEÇEN SAYININ ÇÖZÜMLERİ

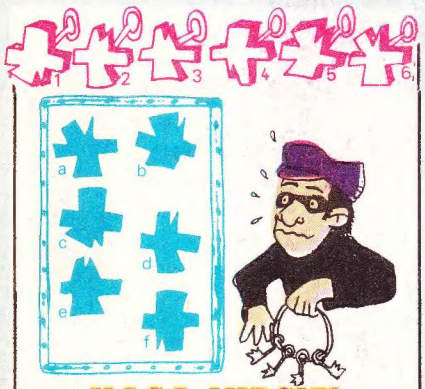

KASA HIRSIZI

A-6, B-2, C-1, D-3, E-5, F-4

NE DERSİNİZ?

K	I	R	L	A	N	G	I	Ç

20'yi BULUN

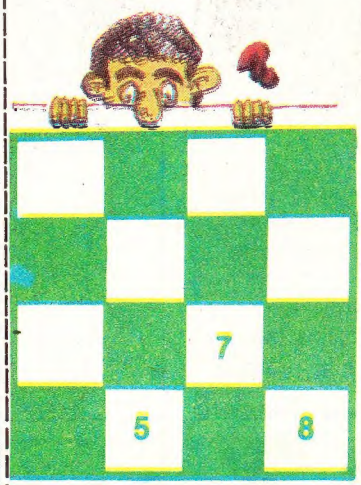

İŞLEM OYUNU

(5) + (5) + (9) + (2) - (4) = (17)

(18) × (3) - (15) ÷ (3) + (4) = (17)

(17) + (12) - (9) - (2) - (1) = (17)

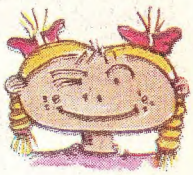

AYŞE'NİN KAÇ ARKADAŞI VAR?

Ayşe'nin arkadaşları arasında 3 esmer, 2 de esmer olmayan çocuk var. Demek ki Ayşe'nin 5 arkadaşı var. Yine Ayşe'nin arkadaşları arasında 4 mavi gözlü çocuk ile gözü mavi olmayan 1 çocuk var. Bu da Ayşe'nin 5 arkadaşı olduğunu gösteriyor.

OKULDA, EVDE, GEZMEKTE, HERYERDE... HER YERDE EN İYİ ARKADAŞINIZ

Milliyet

KARDEŞ

Milliyet **KARDEŞ** dergisi Nisan ayında yine cıvıl cıvıl... Yine armağanlarla dolu...

Oralet'ten HARİKA BİR OYUNCAK "SİHİRLİ KÜP OYUNU'yla zamanın nasıl geçtiğini anlayamacaksınız." ve BİR POŞET **Oralet**

Ayrıca TİPİ TİP'ten çizgi film şeridi...

EN GÜZEL ÇİZGİ ROMANLAR, EN EĞLENCELİ SAYFALAR, EN KOMİK BİLMECELER, EN İLGİNÇ BİLGİLERLE DOLU DERGİNİZ Milliyet **KARDEŞ** BÜTÜN GAZETECİLERDE

Milliyet **KARDEŞ**'SİZ KALI

HUZUR VE GÜVENLİĞİNİZ İÇİN

İLK ve TEK BİLGİSAYARLI KAPI ALARMI

PEŞİN ÖDEMELİ

345.000 - TL

Tamamı 345.000-TL
KDV ve tüm masraflar dahil.

VEYA TAKSİTLE

95.000- TL Peşin
50.000- TL x 6 ay
Posta Çeki ödemeli

Tamamı 395.000-TL
KDV ve tüm masraflar dahil.

MODEL BA-8

- Çok yüksek frekanslı polis sireni sesi verir.
- Panik alarm düğmelidir.
- İstenirse kapı açıldığında müzikal uyarı sesi verir.
- 3 haneli gizli kodlamayla şifreliyebilirsiniz;Başkası cihazı kullanamaz.
- Herkes kolaylıkla monte edebilir,kablosuzdur.
- 2x9 voltluk pille çalışır.

KENDİNİZ TAKABİLİRSİNİZ.

BA-8 Alarm
MART
BAŞVURU FO...

Lütfen ☐ **345.000**-TL'ye **PEŞİN** istiyorum
...**5.000**-TL'ye **TAKSİTLE** istiyorum

Adı,Soyad...
İşyeri ad...
Şehir...
Yaş...

...ŞMEMİ İSTİYORUM
İMZA

M.ÇO.

iş b... ...nkası tebliğine uygundur

1 YIL GARANTİ

Aydonat

Müracaat Adresi :
Posta kutusu **197**
80000 **KARAKÖY** - İSTANBUL
Tel : 149 48 45

ALARM SİSTEMLERİ

Atinon BEST CHOICE ®